

Turens deltagere

Læsø 2014

Uldstuen - En gammel tangård

Indholdsfortegnelse	1
Lenes dagbogsnotater	2 - 28
Torsdag den 29. maj	2
Lokalitet 1 – Frokostpause ved Vorup enge	2
Lokalitet 2 – Pause lidt før Frederikshavn	4
Fredag den 30. maj	6
Lokalitet 3 – Foldgårdsøen	6
Lokalitet 4 – Horneks Odde	8
Lokalitet 5 – Storedalen	9
Lokalitet 6 – Bløden Hale	12
Uldstuen	13
Saltsyderiet	13
Lørdag den 31. maj	16
Lokalitet 7 – Rønnerne	16
Kjeld Posts Fårehus	19
Lokalitet 8 – Museumsgården	20
Vesterø Kirke	22
Brunhave	22
Lokalitet 9 – Stokken	23
Søndag den 1. juni	24
Lokalitet 10 – Lille Vildmose	24
Bilag:	
FUGLE og andet på Læsøturen	29
Enkelte identifikationer af insekter på Læsø-tur	30
Planteliste	33

Torsdag den 29. maj

Vi stod tidligt op, for mødetiden i Hillerød var allerede kl. 7³⁰. Vi var der alle sammen i god tid. Jyttes bus kom lidt i halv otte, igen med Henrik som chauffør. Bussen blev hurtigt pakket, og vi kom næsten af sted til tiden. Vejret var køligt og lidt overskyet. Vi havde et kort stop ved Karlstrup rasteplads, hvor de 4 sidste deltagere fra Nordvest Sjællands Naturhistoriske Forening ventede.

Det gik stille og roligt ud ad motorvejen. Der var ikke megen trafik. Vi fik ½ times ophold på rastepladsen ved Kelstrup. Der var tid til en ekstra kop morgen te og et toiletbesøg. Det var blevet lunere i vejret. Vi fortsatte til en rasteplads nær Randers.

Lokalitet 1 – Rasteplads ved Vorup enge

Her fik vi pause på 1½ time, så der var både tid til at spise frokost og til at gå lidt rundt i området. Der var både en sø og et fugletårn. Vi så nu ikke så mange spændende fugle. På en eng gik der bisonokser. Der var en lille plet med svedjerug, det kendte jeg ikke. Nu var det helt sommerligt med helt klart vejr.

Frokost pause

Vild Kørvel
Tagrør
Almindelig Hundegræs
Rød Svingel
Stor Nælde

Anthriscus sylvestris
Phragmites australis
Dactylis glomerata
Festuca rubra ssp. *rubra*
Urtica dioica

Bisonokser

Mælkebøtte
Burre-Snerre
Engkarse
Gul Iris
Skvalderkål

Taraxacum sp.
Galium aparine
Cardamine pratensis
Iris pseudacorus
Aegopodium podagraria

Gangbro

Svedjerug

Rødknæ
Svedjerug
Fløjlgræs
Rød-Kløver
Hvid-Kløver
Almindelig Tusindfryd
Raps
Tveskægget Ærenpris
Lancet-Vejbred
Hindbær

Rumex acetosella
Secale cereale
Holcus lanatus
Trifolium pratense
Trifolium repens
Bellis perennis
Brassica napus var. *oleifera*
Veronica chamaedrys
Plantago lanceolata
Rubus idaeus

Historikere og arkæologer har kendt til svedjerug i mange år. Både fra bøger, maleriet og arkæologiske fund. Men man har ikke haft levende kerner af denne særlige kornsort og har derfor ikke haft mulighed for at dyrke og smage den. Svedjerugen var derfor antaget for uddøet og tabt for eftertiden. For nogle år siden fandt man på næsten mirakuløs vis levedygtige kerne af svedjerugen. Det skete i et gammelt norsk kornlager, hvor nogle få frø lå gemt i tømmerkonstruktionen. Rugen var helt uforædlet, og har været gået i arv fra bonde til bonde, fra far til søn siden oldtiden. Det var dette korn, der nu blev dyrket på denne lille plet.

Nu var planen, at vi skulle køre direkte til Frederikshavn, men da vi havde for god tid inden vi skulle med færgen, fik vi et ekstra stop på ca. 1 time.

Lokalitet 2 – Rasteplads før Frederikshavn

Der var et par borde og bænke, hvor vi bare skulle sidde og nyde det gode vejr. Først så det lille område ikke ud ad så meget, men der stod de smukkeste Maj-Gøgeurter i fuldeste flor i en lille våd eng. Så nu er turen startet, jeg har haft våde knæ. Vi så også en fin Blodplet.

Maj-Gøgeurt *Dactylorhiza majalis*

Lancet-Vejbred
Ager-Padderok
Pil
Almindelig Hundegræs
Lav Ranunkel
Maj-Gøgeurt
Slåen

Plantago lanceolata
Equisetum arvense
Salix sp.
Dactylis glomerata
Ranunculus repens
Dactylorhiza majalis
Prunus spinosa

Blodplet *Tyria jacobaeae*

Læsøfærgen kommer ind

Vi kørte til havnen, hvor vi skulle vente ca. 40 min, før vi kørte om bord. Færgen sejlede præcis 16⁵⁰. Det var en meget fin sejltur i fuld solskin og ingen vind. Det var rigtig skønt at sidde oppe på soldækket den 1½ time sejlturen varede.

Vi kørte direkte op til Læsø Seaside Golf- & Badehotel. Undervejs så vi en ræv. Hotellet lå i Nordmarken lige vest for Østerby havn. Meget hurtigt blev hytterne fordelt. Vi havde lige en ½ time, inden vi skulle over og spise. Man kunne lige nå at pakke ud og rede senge.

Vores dessert

Solnegang

Der var dækket ved fire mandsborde. Forretten stod der allerede, det var to snitter rugbrød med to stk. marinerede og to krydrede sildefileter, to kogte kartofler og lidt kartoffelsalat. Vi fik en stor kande vand til hvert bord. Bagefter fik vi pasta med kødsovs og parmesan ost. Hertil købte vi en flaske rødvin. Mange troede måltidet nu var slut, men vi fik også te eller kaffe foruden kage med flødeskum og ½ jordbær. Det varede rigtig længe, inden det kogte vand til teen kom. Vi sad og kunne kigge ud over vandet og nød at se solen gå ned. Det var en smuk aften. Men nu var det også tid til at komme over på værelset og få fødderne lidt op, nu havde de hængt nedad alt for længe.

Fredag den 30. maj

Vi stod op til en meget flot morgen. Det var helt klart vej, men lidt køligt. Der var morgenmad fra kl. 7³⁰. Der var mange forskellig slags morgenmadsprodukter, juice og mælk, men ingen yoghurt. Der var dejlige lune fransbrød og rugbrød, som vi selv kunne skære, foruden knækbrød og nogle store boller. Osten slap op flere gange, men der kom hele tiden nye forsyning. Der var også kogte æg, skinke, pølser, tomater og agurk samt papir og poser, så vi kunne også starte med at lave madpakkerne.

Vores hytter ved Læsø Seaside Golf- & Badehotel

Vi kørte kl. 9, hvor vores guide Flemming Vaasegaard, en skolelærer, skulle vise os nogle fine steder på øen. Han fortalte, at elevtallet på Læsø var gået ned fra 350 elever, til nu kun 168 stykker.

Der er i dag rigtig mange rådyr. De kom til øen i 50'erne. Der er nu så mange, at der drives jagt på dem. Der er kun få dådyr. De er sluppet ud fra en indhegning. Hugormen kom med tørv under anden verdenskrig. I 30'erne blev der plantet skovfyr på Nordmarken. Kun 20% af øen er beboelse og marker, resten er ren natur.

Lokalitet 3 – Foldgårdsøen

Vi gik en tur rundt om søen, der tog ca. 1 time. Klitterne omkring Foldgårdsøen hørte til Højsandeområdet klitter. De bestod af to parabelklitter. En parabelklit er en klitform, hvor klitten danner en bue, som i dette tilfælde vende mod NØ. Klitten var 6-7 km i længden og 1 km i bredden. Søen med tilstødende vådområder var opstået på afblæsningsfladen mellem parablens ”ben”. Det var en næringsfattig, såkaldt Lobelia-sø, men desværre ikke stabilt vandholdende. Der stod mængder af Mose-Pors ved søbredden. Området var urskovsfredet. Der må ingen indgreb finde sted. Ingen træer må fældes, ingen plantes. Naturen skal selv råde.

Hedelyng
Krybende Pil
Ask

Calluna vulgaris
Salix repens
Fraxinus excelsior

Kort over Foldgårdsøen

Krybende Pil *Salix repens*

Hede-Melbærris
Almindelig Hundegræs
Tagrør
Mose-Pors
Vandnavle
Kragefod
Almindelig Røn
Stilk-Eg
Fløjlsgræs

Arctostaphylos uva-ursi
Dactylis glomerata
Phragmites australis
Myrica gale
Hydrocotyle vulgaris
Comarum palustre
Sorbus aucuparia
Quercus robur
Holcus lanatus

Fløjlsgræs *Holcus lanatus*

Flemming fortæller

Her var meget smukt at gå. Flemming fortalte om fredskoven. Fortalte også om, hvor mørkt der kan være om vinteren. Man kan intet se frem for sig.

Herfra kørte vi til Horneks Odde.

Lokalitet 4 – Horneks Odde

Her skulle vi bare lige ude til vandet, for at se, om der var sæler. Der lå nogle gamle hummerhytter. De var i begyndelsen af 1900-tallet og op til 1950'erne udgangspunkt for fiskeri af sort hummer med hummertejner. Her var vi kun knap ½ time. I vandkanten lå en mængde store sten, som var ført hertil af ishavets isbjerger. Her skulle man kunne se sæler, men vi så nu ingen denne dag.

Der kigges efter sæler og fugle

Skjaller sp.

Almindelig Hønsetarm

Lancet-Vejbred

Krybende Pil

Rynket Rose

Strand-Engelskgræs

Almindelig Kællingetand

Håret Høgeurt

Gul Iris

Rhinanthus sp.

Cerastium fontanum

Plantago lanceolata

Salix repens

Rosa rugosa

Armeria maritima ssp. *maritima*

Lotus corniculatus

Pilosella officinarum

Iris pseudacorus

Hummerhytte

Eng-Gedeskæg

Engblåfugl, *Cyaniris semiargus* på Engelskgræs

Bidende Stenurt

Almindelig Syre

Eng-Gedeskæg

Rød Svingel

Sedum acre

Rumex acetosa

Tragopogon pratensis ssp. *pratensis*

Festuca rubra ssp. *rubra*

Hedelyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Almindelig Røn	<i>Sorbus aucuparia</i>
Tveskægget Ærenpris	<i>Veronica chamaedrys</i>
Marehalm	<i>Leymus arenarius</i>
Rensdyrlav	<i>Cladonia ciliata</i>

Desuden noterede jeg:

Rødben	<i>Tringa totanus</i>
Splitterne	<i>Sterna sandvicensis</i>
Svartbag	<i>Larus marinus</i>
Skarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>

Lokalitet 5 – Storedalen

Her skulle vi gå en tur langs med stranden. Det var et strandområde med gamle strandvolde som strakte sig helt til Horneks Odde. Området var indefter afgrænset af den gamle stenalderskrænt som rejste sig markant over det lavere forland. Imellem skrænter og de yderste strandvolde fandtes en mosaik af meget våde kær, lagunesøer og på toppen af voldene små strandoverdrev. Det var rigtig spændende og flot at gå nede ved vandet. Her blev set flere fugle, og der blev fundet rester af edderfugl og marsvin.

Almindelig Engelsød

Almindelig Kohvede

Strandarve

Gul Kløver	<i>Trifolium campestre</i>
Strand-Engelskgræs	<i>Armeria maritima</i> ssp. <i>maritima</i>
Hedelyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Håret Høgeurt	<i>Pilosella officinarum</i>
Almindelig Engelsød	<i>Polypodium vulgare</i>
Almindelig Revling	<i>Empetrum nigrum</i> ssp. <i>nigrum</i>
Rensdyrlav	<i>Cladonia ciliata</i>
Krybende Pil	<i>Salix repens</i>
Lancet-Vejbred	<i>Plantago lanceolata</i>

Stranden ved Storedalen

Almindelig Kohvede
Tveskægget Ærenpris
Tagrør
Rynket Rose
Strand-Mælde
Alm. Salturt (Kveller)
Strandarve
Gåse-Potentil
Fløjlgræs

Melampyrum pratense
Veronica chamaedrys
Phragmites australis
Rosa rugosa
Atriplex littoralis
Salicornia europaea
Honckenya peploides
Argentina anserina
Holcus lanatus

Resterne af et marsvin

Konksnegle æg

Efter stranden gik vi over et meget sumpet område. Vi havde fået at vide, at vi skulle op til ”hytten” og spise frokost. Vi var desværre nogle stykker, der troede, at det var der, hvor bussen holdt, så vi kom for sent tilbage. Det viste sig, at vi skulle køre til hytten.

Strand-Kvan
Rødknæ
Almindelig Syre
Almindelig Stedmoderblomst
Smallbladet Kæruld
Almindelig Kongepen
Ager-Padderok
Marehalm
Gul Iris

Angelica arcangelica ssp. *litoralis*
Rumex acetosella
Rumex acetosa
Viola tricolor
Eriophorum angustifolium
Hypochoeris radicata
Equisetum arvense
Leymus arenarius
Iris pseudacorus

Dusk-Fredløse
Kragefod
Sodaurt
Tormentil
Tranebær
Klokkelyng

Lysimachia thyrsiflora
Comarum palustre
Salsola kali
Potentilla erecta
Vaccinium oxycoccus
Erica tetralix

Dusk-Fredløse

Strand-Kvan

Gul Iris

Desuden noterede jeg:

Stor Præstekrave
Lille Præstekrave
Edderfugle (hanner)
Rørsanger
Viber

Charadrius hiaticula
Charadrius dubius
Somateria mollissima
Acrocephalus scirpaceus
Vanellus

Frokosten nydes

Ved hytten var det rart at sidde og nyde klemmerne. Flemming viste os også tavler fra de brune bier. Der var en sti, der viste ind til Nissebakken! Herfra kørte vi til næste lokalitet.

Lokalitet 6 – Bløden Hale

Her gik flere en rundtur. Hvor de først gik langs med havet og derefter tilbage langs en lagune. Her blev både set Hindebæger og Hindeknæ. Vi var nogle stykker, der bare sad og så ud over vandet. Her var bare skønt og varmt. Solen bagte fra en skyfri himmel.

Strand-Engelskræs	<i>Armeria maritima</i> ssp. <i>Maritima</i>
Almindelig Torskemund	<i>Linaria vulgaris</i>
Almindelig Stedmoderblomst	<i>Viola tricolor</i>
Rynket Rose	<i>Rosa rugosa</i>
Håret Høgeurt	<i>Pilosella officinarum</i>
Fløjlsgræs	<i>Holcus lanatus</i>

Tormentil *Potentilla erecta*

Strand-Fladbælg *Lathyrus japonicus*

Almindelig Kællingetand	<i>Lotus corniculatus</i>
Skjaller sp.	<i>Rhinanthus</i> sp.
Græsbladet Fladstjerne	<i>Stellaria graminea</i>
Smalbladet Vikke	<i>Vicia sativa</i> ssp. <i>angustifolia</i>
Alm. Salturt (Kveller)	<i>Salicornia suropaea</i>
Eng-Brandbæger	<i>Senecio jacobaea</i>
Strand-Fladbælg	<i>Lathyrus japonicus</i>
Strand-Trehage	<i>Triglochin maritima</i>
Muse-Vikke	<i>Vicia cracca</i>
Tormentil	<i>Potentilla erecta</i>
Strand-Malurt	<i>Artemisia maritima</i>
Strandsennep	<i>Cakile maritima</i>
Kødet Hindeknæ	<i>Spergularia salina</i>
Sandkryb	<i>Glaux maritima</i>
Tæt blomstret Hindebæger	<i>Limonium vulgare</i>

Desuden så vi en Svalehale

Næste stop var **Uldstuen**, som var en gammel tanggård. Det var en anderledes og stemningsfuld butik. Butikken lå i de gamle stald- og ladebygninger. Her fremstilles ægte Læsø-uldprodukter helt

fra bunden. Uldstuens fåreflokke leverede uld og skind til videre forarbejdning. Der var flere fine ting, så der var nogle, der fik købt lidt med hjem.

Uldstuen en gammel tanggård

Derfra kørte vi ned til havnen i Østerby. Her satte mange sig og fik noget koldt at drikke eller nød en is. Vi var tilbage ved hotellet kl. 17⁴⁰. Vi skulle spise kl. 18, så der var ikke tid til de store forberedelser. Vi fik først tomatsuppe med creme fraiche og lune flutes. Hovedretten var salat, kogte kartofler og grillet kyllingebryst, foruden te eller kaffe til at slutte af med.

Klokken 19⁴⁵ kørte vi ud til Saltsyderiet. Her lå rigtig mange spændende gamle huse. Vi var oppe i et fugletårn, hvor vi kunne se ud over det store flade landskab – Rønnerne.

Saltsyderiet

Udsigt over Rønnerne

Rønnerne er udstrakte strandenge på øens sydkyst, tildels adskilt fra selve øen af en smal vandstrøm. Færøn, Kringelrøn og Langerøn var tidligere på samme måde adskilt, med udgør i stigende grad et hele. Kun den sydligste, Hornfiskerøn, har stadig økarakter. Rønnerne har i århundreder henligget som naturlig græsarealer. Opdyrkningen i den østlige del af Rønnerne blev stoppet ved fredningen. Rønnernes varierede og uberørte natur er et eldorado for ynglende strandensfugle, vadere og kolonirugende kystfugle. Bestanden tæller flere sjældne arter. I fuglende yngletid er al færdsel på arealerne vest for turistvejen fra Byrum til Hornfiskerøn forbudt.

I saltsyderiet havde vi en fantastisk god fortællende guide – Poul Christnesen. Han fortalt først om hvordan Læsø blev dannet.

Læsøs tilblivelse – Øen omfatter de højeste partier af et stort fladvandsområde midt i Kattegat. Undergrunden består af et lerlag, der aflejredes på bunden af et ishav for 14.000 år siden. Laget danner en sammenhængende, bølget flade under hele øen i niveau med den nuværende havoverflade. En efterfølgende fastlandstid, hvor Læsø var landfast med Jylland, blev i stenalderne afløst af en verdensomspændende havstigning som følge af et varmere klima. Sammen med store dele af Vendsyssel blev Læsø igen havoverskyttet. Havet aflejrede sand ovenpå ishavsleret – for Læsøs vedkommende i lag på op til 3 m. Først med den lagsomme landhævning, som fandt sted fordi trykket efter istiden gletschere forsvandt, dukkede Læsø igen op af havet – antagelig for 4000 år siden. Øens hævnings har givet anledning til dannelsen af de mange sten- og strandvolde i den centrale, vestlig og norlige del i takt med at øen steg op af havet. Det lange frie stræk mellem Læsø og Norge har ansvaret for tilvæksten af landområder på øens vest- og østside og for, at materialerne til denne kystudbygning blev taget fra dele af nordøen, som nu er eroderet væk. Derimod er Rønnerne, de store lavtliggende områder mod syd, under forsat dannelse, fordi der stadig foregår en landhævning, nogle steder på op mod 5 mm om året. Den hurtigste landhævning, der kendes i Danmark.

Poul fortæller

Saltkar

Vi fik lidt anekdoter om at de mange skibsførere skyldtes en jættes vrede over fornærmelser ved et gæstebud, og om biskop Niels (fra Hvide slægten) beskatning af Læsøboerne.

Læsø salt blev grundlagt efter en arkæologisk udgravning i 1990, hvor man ville undersøge nogle af de sydetomter, der lå spredt ud over Rønnerne. I alt 15 anlæg blev undersøgt. Arkæologerne kom med et rekonstruktionsforslag. Læsø Produktionsskole, som varetog øens beskæftigelsesprojekter, var med på ideen fra start, både hvad angik udgravninger og rekonstruktion og i foråret 1991 stod den første sydehytte klar. Overskudsvandet fra saltsydningen blev brugt til psoriasis patienter og helsebade, ligesom på kuranstalter ved et Døde Hav.

Restlage

Geder på hyttens tag

Solnedgang

Der var en meget smuk solnedgang, da vi kørte tilbage til hotellet. Der var nogle få, der gerne ville ud for at høre natravnen, men da man ikke lige vidste, hvor den kunne findes, blev dette punkt droppet. Vi var alle trætte efter en lang og skøn dag, med en masse dejlig natur og et væld af informationer.

Lørdag den 31. maj

Vi stod op til overskyet og køligt vejr. Denne morgen var der også yoghurt, dejligt, men det varede længe, inden der igen kom kogt vand til teen, og meget hurtigt var der ingen teposer med sort te. Det er utroligt, at der altid er mange frugtteer, som de fleste ikke vil have.

Vi kørte præcis kl. 9, hvor vi igen kørte ud til saltsydehytterne. Vi skulle med en traktor plus vogn ud på Rønnerne. Det var en stor åben vogn, men med fine plyssæder. Det lignede stole fra en gammel bus. Der var en strandskade på taget ad den ene hytte, lige da vi skulle til at køre.

Lokalitet 7 – Rønnerne

Det var temmelig køligt at køre ud i den åbne vogn. De, der havde regnbukser og jakker i taskerne, tog dem på for at holde varmen. Jeg havde både fleece trøje og jakke på og var alligevel temmelig kold. Imens kunne jeg sidde og se, at Niels Erik sad med bare arme.

Vores transport på rønnerne

Mose-Troldurt *Pedicularis sylvatica*

Alm. Salturt (Kveller)

Strand-Engelskgræs

Almindelig Kællingetand

Lyse-Siv

Smalbladet Kæruld

Maj-Gøgeurt

Mose-Troldurt

Almindelig Vibefedt

Hjertegræs

Tormentil

Klokkelyng

Gåse-Potentil

Kær-Ranunkel

Kær-Snerre

Salicornia europaea

Armeria maritima ssp. *Maritima*

Lotus corniculatus

Juncus effusus

Eriophorum angustifolium

Dactylorhiza majalis

Pedicularis sylvatica

Pinguicula vulgaris

Briza media

Potentilla erecta

Erica tetralix

Argentina anserina

Ranunculus flammula

Galium palustre ssp. *palustre*

Almindelig Vibefedt *Pinguicula vulgaris*

Der var helt vidunderligt herude på dette store flade område. Mens vi kørte, så vi både troldurt og flere Gøgeurter. Vi havde det første stop ved Pigestenen, hvor vi fik en historie om to piger, der passede kvæget, var kravlet op på stenen og ikke kunne komme ned igen, pga. en olm tyr. Her nød vi fugle og blomster.

Ved Pigestenen

Skov-Gøgeurt
Vandranunkel sp.
Tæt blomstret Hindebæger
Strand-Malurt
Dansk Kokleare
Strand-Trehage
Bidende Stenurt

Dactylorhiza maculata ssp. *fuchsii*
Ranunculus sp.
Limonium vulgare
Artemisia maritima
Cochlearia danica
Triglochin maritima
Sedum acre

Maj-Gøgeurt

Tæt blomstret Hindebæger

Vandranunkel sp.

Vi kørte lidt længere ud på Kringelrøn. Her havde vi et nyt stop. Nu var vi nogle stykker, der fortsatte ud ad vejen for at få lidt varme i kadaveret, men da vi kom til et led, skulle vi igen op i vognen. Nu blev vi kørt ud på Hornfiskerøn, som er en lille ø. Vi havde et stop ved en jagthytte. Her gik vi rundt i ca. ½ timer. Vi så de gule engmyrer og både så og hørte 2 traner.

Trævlekrone
Gåse-Potentil
Fløjlsgræs
Græsbladet Fladstjerne

Lychnis flos-cuculi
Argentina anserina
Holcus lanatus
Stellaria graminea

Trævlekrone *Lychnis flos-cuculi*

Strand-Kogleaks *Bolboschoenus maritimus*

Almindelig Syre
Håret Høgeurt
Almindelig Røllike
Gul Snerre
Rensdyrslav
Vellugtende Gulaks
Mælkebøtte
Blågrøn Star
Hvid-Kløver
Ene
Strand-Kogleaks

Rumex acetosa
Pilosella officinarum
Achillea millefolium
Galium verum
Cladonia ciliata
Anthoxanthum odoratum
Taraxacum sp.
Carex flacca
Trifolium repens
Juniperus communis
Bolboschoenus maritimus

Udspilet Star
Almindelig Star

Carex extensa
Carex nigra var. *nigra*

Desuden så vi:

2 Traner
Egespinder
Gule Engmyre

Grus grus
Lasiocampa quercus
Lasius flavus

Nu var klokken 12, og vi kørte tilbage, men havde lige et lille stop mere, hvor vi skulle ud og se rundbladet soldug.

Rundbladet Soldug *Drosera rotundifolia*

Skov-Gøgeurt *Dactylorhiza maculata* ssp. *fuchsii*

Almindelig Røn
Vorte-Birk
Hedelyng
Krybende Pil
Skov-Jordbær
Rundbladet Soldug
Mose-Pors

Sorbus aucuparia
Betula pendula
Calluna vulgaris
Salix repens
Fragaria vesca
Drosera rotundifolia
Myrica gale

Herfra gik næsten halvdelen tilbage til syderiet, der var ikke så langt at gå. Herinde skulle vi nyde vores frokost. Der var også tid til at komme ind i butikken og købe noget Læsø salt.

Undervejs til museumsgården havde vi et kort ophold ved Kjeld Posts Fårehus, som var en skøn lille tanghytte. Der var også et lille hytte til et par heste. Skønt vi lige kom ind omkring det.

Pilotprojekt Tangtage på Læsø er et forsøg på at skabe et nyt tangtag helt fra bunden, idet mange af de eksisterende tanghuse på Læsø er udtjente og fortjener nye tage. Kvaliteten af ålegræs er dog stadig for dårlig på Læsø, og man har derfor lavet et samarbejde med bønder på Sydsjælland, Møn og Omø, hvor tangen i øjeblikket er rigtig god. Herfra bjærges tangen, tørres og presses til løsballer. Disse kan så via lastbil sendes til Læsø. Pilotprojektet skal også afdække om man kan modernisere teknikken med fremstilling af vaskere op oplægning af løst tang og skal endvidere afdække om man fremover kan importere tang til Læsø til en fornuftig pris, bl.a. ved billiggøre

transporten. Realdania har støttet projektet med at genopføre det lille fårehus med nyt tang. Huset skal senere bruges til fåre- og gåsehus.

Kjeld Posts Fårehus

Lokalitet 8 – Museumsgården

Museumsgården var beboet indtil 1949 af Sine Krogbæk, der efter salget af gården i 1938 til Læsø Hjemstavnsforening også blev museets første kustode. Indtil hendes død kunne gæsterne opleve Sine vise rundt i sit eget hjem og følge med i hendes daglige gøremål. Lynggården kan dokumenteres tilbage til 1631. Den har gennem tiden været ejet af den samme familie og er gået i arv fra generation til generation med det for Læsø typiske kønsrollemønster. Da mændene var søfolk og ofte væk fra øen i lange perioder, var det ikke ualmindeligt at kvinden både arvede og ejede gårdene. Bygningens nøjagtige alder er svær at bestemme, men i tangtagets konstruktion findes der fyrregrene, der stammer fra øens oprindelige fyrreskov fra før 1680. I stuehuet er der genanvendt munkesten fra Hals kirke, der blev opgivet omkr. 1730 pga. sandflugten.

Museumsgården

Mens der blev købt billetter gik vi rundt og beundrede den gamle gård og især det meget specielle tangtag. Der var så mange planter på taget. Jeg begyndte at notere de planter, der var. Til min store overraskelse var der kokleare på taget. Senere da vi kom ind i museet, var der en beskrivelse i et af rummene om de planter, der kunne gro på taget. Når de fleste arter er afblomstret hen på sommeren,

bliver plantevæksten klippet ned og fjernet fra taget. Dette gøres for at undgå formuldning i taget fra planterne rødder og for at undgå slid fra div. græsarter.

Læge-Kokleare	<i>Cochlearia officinalis</i> ssp. <i>officinalis</i>
Eng-Brandbæger	<i>Senecio jacobaea</i>
Korn-Valmue	<i>Papaver rhoeas</i>
Bidende Stenurt	<i>Sedum acre</i>
Kornblomst	<i>Centaurea cyanus</i>
Almindelig Syre	<i>Rumex acetosa</i>
Finbladet Vejsennep, Barberforstand	<i>Descurainia sophia</i>
Rød Svingel	<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>rubra</i>
Kruset Skræppe	<i>Rumex crispus</i> var. <i>crispus</i>
Strand-Malurt	<i>Artemisia maritima</i>

Korn-Valmue og Kornblomst

Læge-Kokleare

Bidende Stenurt

Disse næste planter havde jeg ikke noteret fra taget.

Almindelig Gåsemad	<i>Arabidopsis thaliana</i>
Blød Hejre	<i>Bromus hordeaceus</i>
Kvikgræs	<i>Elytrigia</i> sp.
Lugtløs Kamille	<i>Tripleurospermum perforatum</i>
Blød Storkenæb	<i>Geranium molle</i>
Ager-Svinemælk	<i>Sonchus arvensis</i>
Almindelig Hønsetarm	<i>Cerastium fontanum</i>
Ranunkel	<i>Ranunculus</i> sp.
Tag-Snotand	<i>Tortula ruralis</i>

Vi fik en glimrende folder over den gamle gård, så vi kunne læse om, hvad rummene havde været brugt til. Der var også en meget god udstilling om, hvordan man laver disse tangtage. Da vi var mætte af indtryk, var vi flere der satte os udenfor og nød en is, mens andre snuste rundt inde i souvenir biksen.

Herfra kørte vi til **Vesterø Kirke**. Undervejs fortalte Flemming Vasegård om en kaptajn, der havde gravet en stor sølvskat ned under skånekrigen. Hans gravsten stod i et mindre hus ved kirken. Skatten blev fundet engang i 50'erne. Kirken havde nogle meget flotte kalkmalerier. De er udført i perioden

1500-1536 og tilhører den store gruppe, som kaldes Sæbyværkstedet. Der blev spillet på orglet, og der var fire der begyndte at synge til.

Her så vi en snyltehveps i en Blodrød-Storkenæb

Geranium sanguineum

Vestersø Kirke

Blodrød-Storkenæb *Geranium sanguineum*

Nu ville Flemming vise os det smukkeste sted på Læsø: Det var **Brunhave**. Her boede Flemming sammen med sin kone Astrid. Hun havde dækket op med hvidvin, sodavand og vand og småkager. Det var et meget smukt hus med stråtag med en kip af tang og en skøn anlagt have. Desuden havde de et stort område med skov. Flemming blev takket for den gode guidning vi havde fået, selvom det var hans første forsøg, det bør absolut ikke blive sidste gang. Vi gik en lille tur gennem skoven for at komme ud til vores bus. Nu kørte vi til dagen sidste lokalitet.

Flemmings terrasse

Farvel til Flemming

Lokalitet 9 – Stokken

Det var egentlig meningen vi skulle have gået en længere tur herude og set på fugle og planter og nyde den flotte natur, men vi havde kun lige ½ times tid, inden vi skulle tilbage til hotellet. Men der blev dog gået en lille rundtur. Her må man tilbage til en anden gang.

Strand-Engelskgræs	<i>Armeria maritima</i> ssp. <i>maritima</i>
Mælkebøtte	<i>Taraxacum</i> sp.
Skjaller sp.	<i>Rhinanthus</i> sp.
Almindelig Salturt	<i>Salicornia europaea</i>
Hvid-Kløver	<i>Trifolium repens</i>
Rød Svingel	<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>rubra</i>
Strand-Malurt	<i>Artemisia maritima</i>
Sandkryb	<i>Glaux maritima</i>
Strand-Trehage	<i>Triglochin maritima</i>
Læge-Kokleare	<i>Cochlearia officinalis</i> ssp. <i>officinalis</i>
Gåse-Potentil	<i>Argentina anserine</i>
Liden Frøstjerne	<i>Thalictrum minus</i>
Almindelig Røllike	<i>Achillea millefolium</i>
Bidende Stenurt	<i>Sedum acre</i>
Dueurt	<i>Epilobium</i> sp.
Almindelig Revling	<i>Empetrum nigrum</i> ssp. <i>nigrum</i>
Gul Kløver	<i>Trifolium campestre</i>

Sandkryb

Solnedgangen

Middagen var kl. 19. Denne aften fik vi bøffer med kartofler og gulerødder, ristede champignon og brun sovs. Lige inden vi skulle have dessert, kom tjenerne og stillede et helt batteri op af Tuborg. Det så ud som om, vi skulle have øl til dessert. Disse øl var en gave fra hotellet, men der blev nu ikke drukket ret mange af dem. De fleste af os havde allerede nydt vin til maden. Desserten var regnbue is med fødeskum og en kanel biskuit. Det var mægtig hyggeligt, men vi blev ikke siddende så længe, for vi skulle frygtelig tidligt op næste dag. Bussen skulle pakkes kl. 5, og vi skulle køre kl. 5¹⁵ præcist.

Søndag den 1. juni

Alle var oppe og havde afleveret bagagen til tiden, så vi kunne starte lidt før den aftalte tid. Færgen skulle sejle kl. 6, og vi skulle være der 20 min. før afgang. Der var kun få biler med på denne tidlige færg. I bussen havde vi alle fået en juice. På færgen fik vi en super lækker morgenmad. Der var alt hvad man kunne ønske sig på nær en ting, yoghurt. Det var igen en meget rolig sejltur, inden vi forlod færgen, fik vi hver udleveret to sandwich.

Vi kørte ikke på motorvejen, men ad landevej 541 til Hals. Her skulle vi med færgen over Limfjorden. Færgen kunne man tilkalde ved at trykke på en knap. Vi var lige ude af bussen et øjeblik, men færgen kom meget hurtigt.

Den lillefærg kommer ind

Vi fortsatte ad de små veje og gennem byer, indtil vi var ved Lille Vildmoses informationscenter. Lige inde vi kørte ind, så vi en trane stå på marken.

Lokalitet 10 – Lille Vildmose

Her kom Willy Jørgensen op i bussen, han skulle med på en ca. 3 timers tur rundt i Vildmosen, hvor han skulle fortælle os om mosen og om de mange planer for dens genopretning. Lige da vi kom ind i området, så vi 2 traner. Willy fortalte, at der var 4 par rugende tranepar, foruden nogle ungfugle.

Hvid-Vipstjert *Motacilla alba*

Multebær *Rosa chamaemorus*

Vi kørte først ud til fugletårnet ved Tofte sø. Undervejs fortalte Willy om det landområde vi kørte forbi. Det vil i den nærmeste fremtid blive til Birkesø. Gendannelsen af Birkesø, som var blevet drænet i 1761, vil forhindre den store afvanding, der skete fra den nordlige del af Toftesø. Den lavvandede ny sø vil være grobund for et rigt fugleliv.

Hvid-Kløver	<i>Trifolium repens</i>
Bidende Ranunkel	<i>Ranunculus acris</i> ssp. <i>acris</i>
Vild Kørvel	<i>Anthriscus sylvestris</i>
Vorte-Birk	<i>Betula pendula</i>
Rosmarinlyng	<i>Andromeda polifolia</i>
Multebær	<i>Rosa chamaemorus</i>
Skov-Kogleaks	<i>Scirpus sylvaticus</i>

Desuden så vi:

Hvid Musvåge	<i>Buteo buteo</i>
Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>
Skarver	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Hvid-Vipstjert	<i>Motacilla alba</i>

Ude ved fugletårnet hørte vi mere om genopretningen af Lille Vildmose. Mosen havde engang en størrelse på 60 km², og den var én af mange højmoser. I dag er under 1 % af Danmarks højmoser bevaret, og naturtypen er en verdens mest truede. Med Aage V. Jensen Naturfonds arbejde på arealerne i Lille Vildmose, får området fred til at følge deres naturlige, organiske udvikling, og bliver fremover sikret mod kunstig dræning og andre indgreb. Men højmosen er stadig sårbar over for store mængder af luftbåret kvælstof, der ændrer sammensætninger af planter og truer højmoserne. Disse står som op til 6 meter tykke, næringsfattige svampe på sandbund. De optager kun regnvand, aldrig grundvand, og de nøjsomme tørvemosser har hvert år en tilvækst på blot nogle millimeter. Willy fortalte også, at de arbejdede på at få elge til vildmosen. Det lød lidt som ønsketænkning. Men i Politikken den 30.07.2014 kunne vi læse: Elge skal hold mosen vedlige. 10-12 elge skal næste år flyttes fra Sverige til Nordjylland for at arbejde som buskryddere. Man er nu ved at opsætte et 30 km langt hegn.

Tranebær *Vaccinium oxycoccus*

Bredden af Tofte sø, som blev genetableret i 1972, huser en koloni af skarver, som tidligere var Danmarks største med ca. 4200 reder. Den er nu reduceret med 75 %, så man er nede på 735 reder.

Det skyldes havørnens tilstedeværelse. Ikke lang tid efter vi havde hørt om skarverne, kom der en havørn svævende, og vi så den uro der blev ovre i skarvkolonien. I dette område findes der også odder, men den så vi nu ikke. Siden 1999 har der også været kongeørne i Vildmosen. Lige inde vi kørte videre, så vi en hvid Musvåge.

Portlands Mosen

Rundbladet Soldug *Drosera rotundifolia*

Herefter kørte vi til Portlands Mosen. Her gik vi ind i højmosen på plankestier. Vi fik vist hvor tyk højmosen var ved hjælp af en lang stål målepind, og fik også vist hvor meget vand, der kan vrides ud af spagnum. Her blev kigget efter fugle og de spændende planter, der groede her. Vi fortsatte længere ud ad plankerne, hvor nogle så en hugorm. Jeg holdt mig tilbage, indtil jeg var sikker på, den var væk. Det endte med, at vi gik en lille rundtur.

Tue-Kæruld
Fløjlsgræs
Hedelyng
Klokkelyng
Tranebær

Eriophorum vaginatum
Holcus lanatus
Calluna vulgaris
Erica tetralix
Vaccinium oxycoccus

Tue-Kæruld *Eriophorum vaginatum*

Klokkelyng *Erica tetralix*

Almindelig Revling
Mullebær (i blomst)
Rundbladet Soldug

Empetrum nigrum ssp. *nigrum*
Rosa chamaemorus
Drosera rotundifolia

Krybende Pil	<i>Salix repens</i>
Tagrør	<i>Phragmites australis</i>
Grå Star	<i>Carex canescens</i>
Top-Star	<i>Carex paniculata</i>
Bittersød Natskygge	<i>Solanum dulcamara</i>
Bredbladet Dunhammer	<i>Typha latifolia</i>
Muse-Vikke	<i>Vicia cracca</i>
Vandaks	<i>Potamogeton</i> sp.

Desuden noterede jeg	
Hugorm	<i>Vipera berus</i>
Rødrygget Tornskade	<i>Lanius collurio</i>
Rødben	<i>Tringa totanus</i>
Rådyr buk	<i>Capreolus capreolus</i>

Portlandsmosen

Vi kørte forbi områder, hvor dræningen var stoppet. Det var nu fine lavvandede områder, med et meget rigt fugleliv. Her var rigtig smukt, når man kiggede til venstre side. På bussens højre side kørte vi forbi kornmarker.

Vi kørte nu ind i indhegningen Høstemark skov. Herinde var der 170 kronstyr, og man kunne tydeligt på træerne se, hvor højt dyrene kunne nå. Dette område skal blive til en naturskov, og vi fik forklaret forskellen mellem naturskov, hvor der må gå dyr, og fredsskov, hvor der ikke må være græsning. For tiden var de igang med at fælde alle Sitka-Granerne, som ikke er hjemmehørende i mosen. Lige efter, de var blevet fældet, så området lidt trist ud, men længere inde i skoven, hvor de var fældet for flere år siden, kunne vi se, hvor smukt det vil blive. Vi så også nogle indhegninger med opvækst af træer. Det var nødvendigt, for ellers ville det hele blive græsset ned.

Da vi kom tilbage til informationscentret var det tid til frokost. Vi skulle være her til klokken 14. Det blev senere lavet om til 13³⁰. Det lykkedes ikke helt, da nogle naturligt nok var gået en tur i området. Men vi kom dog af sted kl. 13⁵⁰.

Skovfirben inde i informationscenteret

Vi kørte stadig lidt ad landevejene, inden vi omkring Århus kom ned på motorvejen. Vi undrede os noget, da vi kørte fra motorvejen lige efter Vejle, hvor vi endte ved Munkebjerg. Her var der til stor overraskelse for alle bestilt stor kaffe og tebord, med boller med smør, drømmekage og othellolagkager. Det endte næsten med et sukkerchok. Inden vi kørte, blev der taget et foto af alle turens deltagere. Se forsiden.

Ved kaffebordet på Munkebjerg

Lund-Fredløs
Stor Frytle

Lysimachia nemorum
Luzula sylvatica

Nu fortsatte vi den lange hjemrejse. Det gik nemt over Lillebæltsbroen og over Fyn. Lige da vi nærmede os sammenfletningen ved Køge, kørte vi fra ved afkørsel 33. Her kunne vi se at trafikken på motorvejen var gået helt i stå på motorvejen. Vi kørte over Ejby, Lille Skensved og Solrød og kom ned på motorvejen ved afkørsel 30. Vi kørte ind på rastepladsen ved Karlstrup, hvor der var 5 der stod af bussen. Vi kørte hurtigt videre op ad ringvej 4 til Hillerød motorvejen. Vi var fremme ved stationen 20¹⁵. Bussen blev hurtigt tømt. Der blev sagt farvel og tak for en super god tur, inden vi skiltes.

FUGLE og andet på Læsøturen 29. maj – 1. juni 2014

Udarbejdet af Erik Thalling og Johannes Bang

29/6-2014	30/5 2014	31/5 2014	1/6 2014
Rørhøg	Glassværmer ved hytten	<u>Ved hotel</u>	Nordenfjords:
Musvåge	Gærdesanger v. Foldgårdsøen	Torn- og løvsanger	Edderfugle
Tårnfalk	Skovpiber	Gransanger	Tejst
Fiskehejre	Løvsanger	Munk	Splitterne
Vibe	Musvit	Rødstjert	Sølvmåge
Gøg	Blåmejse	Skovpiber	Løvsanger
Sølv- og hættemåge	Strandskade	Solsort	Gransanger
Svartbag	Kærsanger	Stær	Svartbag
Skarv	Splitterne	Krage	Musvåge
Gråand	Hættemåge	Lærke	Ringdue
Blishøne	Svartbag	Stor regnspove	Krage
Krage	Edderfugle m. unger	Rødrygget tornskade v. Stokken	Solsort
Råge	Skarv	Ved museet	Strandskade
Skade	Rødben	Bomlærke	Sangdrossel
Allike	Hvid vipstjert	Musvåge	Gravand
Solsort	Landsvale	Sølvmåge	Landsvale
Sangdrossel	Rødstjert	Skovspurv	Syd for Limfjorden
Landsvale	Vandrikse	Musvit	Lille Vildmose
Munk	Lærke	Alliker	Lille lappedykker
Havesanger	Grønirisk	Tidsselfugl v. Kirken	Gråstrubet lappedykker
Gran-, tornsanger	Præstekrave	Snylteheps sp.	Toppet lappedykker
Ring-, tam- og tyrkerdue	Musvåge		Fjordterne
Gravand og Hættemåge syd f. Frederikshavn	Engpiber		Hættemågekoloni
	Stor og lille		Havørn
Tejst fra færgen	Regnspurve		Musvåge
Nattergal	Traner		Skarv
Rådyr	Fasaner		Knopsvane m. 8 unger
Harer	Stormmåge		Gøg
Europæisk bison	Bysvale		Rødrygget tornskade
Marsvin	Guldspurv		Traner
Ræv på mark på Læsø	Gravænder		Sangsvane
	Gråand		Fasan
	Gransanger		Lærkefalk
			Rød glente
			Råbukke

Svartbag – *Larus marinus*

Bogfinke – *Fringilla coelebs*

Enkelte identifikationer af insekter på Læsø-tur d 28.5-1.6. 2014

Flyvende flere steder sås voksne af blodplet, bl.a. ved rastepladsen lige før Frederikshavn. Jeg omtalte den vist først som en køllesværmer, men det er det ikke.

Blodplet (*Tyria jacobaeae*).

Erik fandt en stor hvepselignende ting ved golfhotellet. Jeg diagnosticerede den umiddelbart som en glassværmer, bla. På grund af dens kølleformede antenner. Men hjemme igen – med bogen i hånden – var det tydeligt at der er tale om en stor bladhveps (*Cimbex femoratus*).

Denne slægt, og måske enkelte mere, har de særlige, kølleformede antenner.

Rundt på stranden på Hornfisk røn og på gangbroerne i Lille vildmose sås et par larver af egespinder (*Lasiocampa quercus*).

På stranden ude ved Bløden sås et par grupper af strand-ringspinderens larver, og dertil nogle store eksemplarer, enkeltvist.

(*Malacosoma castrensis*).

Læsø - 2014

Engblåfugl (*Cyaniris semiargus*) På Horneks
Odde. Den kan godt mangle pletter på undersiden.

Lille kålsommerfugl, han (*Pieris rapae*)
På storedal

Nogle af disse navne kan være ændret i den helt nyere taxonomi. Deri har jeg ikke helt fulgt med.

Mvh Leif Øgaard

Læsø - 2014

Latinsk navn	Dansk navn	Lokalitet (Dato)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	A
			29	30			31			1			
<i>Achillea millefolium</i>	Almindelig Røllike								x		x		
<i>Aegopodium podagraria</i>	Skvalderkål		x										
<i>Andromeda polifolia</i>	Rosmarinlyng											x	
<i>Angelica arcangelica</i> ssp. <i>litoralis</i>	Strand-Kvan						x						
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Vellugtende Gulaks								x				
<i>Anthriscus sylvestris</i>	Vild Kørvel		x									x	
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Hede-Melbærris				x								
<i>Argentina anserina</i>	Gåsepotentil						x		x		x		
<i>Armeria maritima</i> ssp. <i>maritima</i>	Strand-Engelskgræs					x	x	x	x		x		
<i>Artemisia maritima</i>	Strand-Malurt							x	x	x	x		
<i>Atriplex littoralis</i>	Strand-Mælde						x						
<i>Bellis perennis</i>	Tusindfryd		x										
<i>Betula pendula</i>	Vorte-Birk								x			x	
<i>Bolboschoenus maritimus</i>	Strand-Kogleaks								x				
<i>Brassica napus</i>	Raps		x										
<i>Briza media</i>	Hjertegræs								x				
<i>Cakile maritima</i>	Strandsennep							x					
<i>Calluna vulgaris</i>	Hedelyng				x	x	x		x			x	
<i>Cardamine pratensis</i>	Engkarse		x										
<i>Carex canescens</i>	Grå Star											x	
<i>Carex extensa</i>	Udspilet Star								x				
<i>Carex flacca</i>	Blågrøn Star								x				
<i>Carex nigra</i> var. <i>nigra</i>	Almindelig Star								x				
<i>Carex paniculata</i>	Top-Star											x	
<i>Centaurea cyanus</i>	Kornblomst									x			
<i>Cerastium fontanum</i>	Almindelig Hønsetarm					x							
<i>Cochlearia danica</i>	Dansk Kokleare								x				
<i>Cochlearia officinalis</i> ssp. <i>officinalis</i>	Læge-Kokleare									x			
<i>Comarum palustre</i>	Kragefod				x		x						
<i>Dactylis glomerata</i>	Almindelig Hundegræs		x	x	x								
<i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>fuchsii</i>	Skov-Gøgeurt								x				

Læsø - 2014

<i>Latinsk navn</i>	Dansk navn	Lokalitet (Dato)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	A
			29	30			31			1			
<i>Dactylorhiza majalis</i>	Maj-Gøgeurt			x					x				
<i>Descurainia sophia</i>	Finbladet Vejsennep, Barberforstand									x			
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rundbladet Soldug								x			x	
<i>Empetrum nigrum</i>	Revling					x					x	x	
<i>Epilobium sp.</i>	Dueurt										x		
<i>Equisetum arvense</i>	Ager-Padderok		x			x							
<i>Erica tetralix</i>	Kløkkelyng					x			x			x	
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Smalbladet Kæruld					x			x				
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Tue-Kæruld											x	
<i>Festuca rubra</i>	Rød Svingel		x			x				x	x		
<i>Fragaria vesca</i>	Skov-Jordbær								x				
<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask				x								
<i>Galium aparine</i>	Burre-Snerre		x										
<i>Galium palustre ssp. palustre</i>	Kær-Snerre								x				
<i>Galium verum</i>	Gul Snerre								x				
<i>Geranium sanguineum</i>	Blodrød Storkenæb									x			
<i>Glaux maritima</i>	Sandkryb							x			x		
<i>Holcus lanatus</i>	Fløjlsgræs		x		x		x	x	x			x	
<i>Honckenya peploides</i>	Strandarve					x							
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	Vandnavle				x								
<i>Hypochoeris radicata</i>	Almindelig Kongepen					x							
<i>Iris pseudacorus</i>	Gul Iris		x			x	x						
<i>Juncus effusus</i>	Lyse-Siv								x				
<i>Juniperus communis</i>	Ene								x				
<i>Lathyrus japonicus</i>	Strand-Fladbælg							x					
<i>Leymus arenarius</i>	Marehalm				x	x							
<i>Limonium vulgare</i>	Tætblomstret Hindebæger							x	x				
<i>Linaria vulgaris</i>	Almindelig Torskemund							x					
<i>Lotus corniculatus</i>	Almindelig Kællingetand				x			x	x				
<i>Luzula sylvatica</i>	Stor Frytle												x
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Trævlekrone								x				
<i>Lysimachia nemorum</i>	Lund-Fredløs												x
<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	Dusk-Fredløs						x						

Læsø - 2014

Latinsk navn	Dansk navn	Lokalitet (Dato)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	A
			29	30			31			1			
<i>Melampyrum pratense</i>	Almindelig Kohvede						x						
<i>Myrica gale</i>	Mose-Pors				x				x				
<i>Papaver rhoeas</i>	Korn-Valmue									x			
<i>Pedicularis sylvatica</i>	Mose-Troldurt								x				
<i>Phragmites australis</i>	Tagrør	x			x		x						x
<i>Pilosella officinarum</i>	Håret Høgeurt					x	x	x	x				
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Vibefedt								x				
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancet-Vejbred	x	x			x	x						
<i>Polypodium vulgare</i>	Almindelig Engelsød						x						
<i>Potamogeton sp.</i>	Vandaks												x
<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil						x	x	x				
<i>Prunus spinosa</i>	Slåen			x									
<i>Quercus robur</i>	Stilk-Eg				x								
<i>Ranunculus acris</i>	Bidende Ranunkel												x
<i>Ranunculus flammula</i>	Kær-Ranunkel								x				
<i>Ranunculus repens</i>	Lav Ranunkel			x									
<i>Ranunculus sp.</i>	Vandranunkel sp.								x				
<i>Rhinanthus sp.</i>	Skjaller sp.					x		x				x	
<i>Rosa chamaemorus</i>	Multebær												x
<i>Rosa rugosa</i>	Rynket Rose					x	x	x					
<i>Rubus idaeus</i>	Hindbær	x											
<i>Rumex acetosa</i>	Almindelig Syre					x	x		x	x			
<i>Rumex acetosella</i>	Rødknæ	x					x						
<i>Rumex crispus</i>	Kruset Skræppe									x			
<i>Salicornia suropaea</i>	Almindelig Salturt (Kveller)						x	x	x			x	
<i>Salix repens</i>	Krybende Pil				x	x	x		x				x
<i>Salsola kali</i>	Sodaurt						x						
<i>Scirpus sylvaticus</i>	Skov-Kogleaks												x
<i>Secale cereale</i>	Svedjerug	x											
<i>Sedum acre</i>	Bidende Stenurt					x			x	x	x		
<i>Senecio jacobaea</i>	Eng-Brandbæger							x		x			
<i>Solanum dulcamara</i>	Bittersød Natskygge												x
<i>Sorbus aucuparia</i>	Almindelig Røn				x	x			x				

Læsø - 2014

<i>Latinsk navn</i>	Dansk navn	Lokalitet (Dato)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	A
			29	30			31			1			
<i>Spergularia salina</i>	Kødet Hindeknæ							x					
<i>Stellaria graminea</i>	Græsbladet Fladstjerne							x	x				
<i>Taraxacum</i> sp.	Mælkebøtte		x						x		x		
<i>Thalictrum minus</i>	Liden Frøstjerne										x		
<i>Tragopogon pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	Eng-Gedeskæg					x							
<i>Trifolium campestre</i>	Gul Kløver						x				x		
<i>Trifolium pratense</i>	Rød-Kløver		x										
<i>Trifolium repens</i>	Hvid-Kløver		x						x		x	x	
<i>Triglochin maritima</i>	Strand-Trehage							x	x		x		
<i>Typha latifolia</i>	Bredbladet Dunhammer											x	
<i>Urtica dioica</i>	Stor Nælde		x										
<i>Vaccinium oxycoccus</i>	Tranebær						x					x	
<i>Veronica chamaedrys</i>	Tveskægget Ærenpris		x			x	x						
<i>Vicia cracca</i>	Muse-Vikke							x				x	
<i>Vicia lathyroides</i>	Vår-Vikke			x									
<i>Vicia sativa</i> ssp. <i>angustifolia</i>	Smalbladet Vikke							x					
<i>Viola tricolor</i>	Almindelig Stedmoderblomst						x	x					